

سه گه به خته وهره کان

بورهان نه حمه د
(که رکوک)

وهک تووتکه سه گیک دایکی ئوتوموئیل شیلاییتی، رووم کردۆته ناسمان و دهلوورینم، دهنگیکی تاییه تی دهردده کم، دهنگیک له چه په و وهرین و نووزانه وهی هیچ سه گیکی تری ئهم گوی زهوییه نه چیت. سه گه کانی هممو دنیا له من و منه کان و سه گه کانی ئیتره دلخۆش و به خته وهرترن. سه ره پرای ئه وهی سه گ و مرۆقه کانی ئه وی له شاره بیج نه وته کاندای دهژین، به لام همهمیشه که یفساز و کامهران دیارن، پیکه نین روخساریان به جی ناهیتلی، بهرده وام ده تریقیته وه، خلیسکانی له سه ره به فردا ده کهن، له زستانه زۆر سارده کاندای له ئاوی شله تینی مه له وانگه سه ره داخراوه کاندای خه ریکی گه مه و یاری و مه له وانین، له رۆژانی به فریاریندا به چیاکاندا هه لده گهرین، له سه ره شوسته کان رپه وهی تاییه ت به خۆیان ده ناسنه وه.

منی سه گ له و سه گه ی ده روانم، که له تاو تینی گه رمای هه لقرچینه ری ئهم هاوینه سیبهری شیدار و ته رپیتی ژیر دارکالبتۆزه که ی بهرده م مالمانی کردۆته په ناگه و دالده، ئه ویش به هه مان شیوه به نیگا کانی به قوولی له من ده روانتی.

(کامان له ئه وی ترمان سه گیکی به سه زمانترین...؟)

هه ردوو کمان یه ک وه لامان پتییه و هه ره به تیرامان و به نیگا به رسقی یه کتر ده دهینه وه:
(ژیان له شاریکی نه وتاوی و ده وله مه نددا به خته وه ری نیبه ئه گه ره یه کسانی تیدا نه بوو، به لکو له شاریکی نه دار و که مه درامه تدا به خته وه ریبه، ئه گه ره ژاری به یه کسانی تیدا دابه ش کرابیت.)

مردوویه کی به خته وهر

دوای هاوسه رگیریان هه ره ته نیا سالییک پیکه وه نووستن، ژنه که له دهنگی جیره جیری ددانه کانی پیاوه که ی بیزار

بووبوو، پیاوه‌کەش له دەنگی له یه‌کتر خشانى پاژنه زبهره‌کانى ژنه‌کەى به لێفه و په‌تووه‌کاندا.

له‌و ژووره‌ى هه‌ردوو‌کیان رێک که‌وتبوون تێیدا بنوون و جووت بن، وینه‌یه‌کى باوکى مێرده‌کەى به‌ دیواره‌کەوه هه‌لواسرابوو.

ژنه‌که هه‌یچ جارێک له‌ گه‌لێا جووت نه‌ده‌بوو تا‌کو وینه‌که سه‌ره‌وگێر نه‌کریت، هه‌موو جارێک ده‌بوو وینه‌که ئەم دیو و ئەو دیو بکریت، هه‌موو جارێکیش به‌ مێرده‌کەى ده‌وت:

- من شه‌رم ده‌مگریت، چۆن ده‌بیت به‌ به‌رچاوى باو‌کتەوه ئیشى وا بکه‌ین..؟

خاوه‌نى ئەم وینه‌یه‌ مردوو‌یه‌کى به‌خته‌وه‌ره، له‌ ژيانى مه‌نگ و وه‌ستاوى گه‌لێک زیندوو و پر جووله و بزاقتره.

پیرتیکى به‌خته‌وه‌ر

گوێم لیبوو، کوپه‌ گه‌نجه‌ کوئه‌ که‌که له‌ کۆلان پر به‌ گه‌رووى هاوارى ده‌کرد:

(هه‌موو شتیکى کۆن ده‌کړین).

له‌ دلێ خۆمدا وتم:

(پێده‌چیت که‌س پیاوى کۆن نه‌کړیت، ته‌نانه‌ت مردنیش).

پێم وابوو ئەم رسته‌یه‌م له‌ دلێ خۆمدا وتوو، نه‌مزانی (لارسا)ى که‌چه‌زام بېستوو‌یه‌تى.

وتی: نا... نا... باپیره‌ گیان، پیره‌کان چا‌وگى به‌خته‌وه‌رى و کانگای حیکمه‌ت و توحفه‌ى ناو مالن، گشت پیرتیک خه‌زینه‌ى خۆشه‌ویستی و قاسه‌ى مېهره‌بانیه‌.

روفاتیکى به‌خته‌وه‌ر

به‌ پاساوى جوانکردنى شار، شاره‌وانى بریارى دابوو به‌شى سه‌ره‌وه‌ى گۆرستانى گه‌ره‌که‌که‌مان، که‌ ده‌یکرده نیه‌وى زیاترى گۆرستانه‌که تێکبه‌دات و بیکات به‌ شه‌قامتیکى قیرتاو، به‌ بیانوى ئەوه‌ى شار فراوان و قه‌ره‌بالغتر بووه، میریش ئەرکیتى خه‌لک له‌ جه‌نجالییه ده‌ریاز بکات، به‌ گوێره‌ى ده‌وله‌ته‌وه ئەمه وه‌لامتیکى باش بوو بۆ تێکدان و گوێزینی ده‌یوگرافیا و سیمای شار، له هه‌مان کاتیشدا هه‌ولتیک بوو بۆ بلاوه‌پێکردنى خه‌لکه راسته‌قینه و په‌سه‌نه‌کەى گه‌ره‌که‌که‌مان بۆ هه‌ندى شوپن و گه‌ره‌کى تر.

له‌به‌ر ئەوه‌ى گۆره‌کەى باپیره‌م ده‌که‌وته ئەو به‌شه‌ى به‌ر تێکدان ده‌که‌وت، منیش جوانترین یاده‌وه‌رى سه‌رده‌مى مندالیم له‌ ژیر ئەو گۆره‌دا هه‌ناسه‌ى ده‌دا و به‌ زیندوو‌یی ما‌بووه‌وه، باپیره‌م به‌ ئەندازه‌ى دا‌یکم یاده‌وه‌رى جوان،

ئاونگاوى، ته‌ر و پاراوى له‌ خوتنما چاندبوو، له‌سه‌ر ئێسکوپرووسکم هه‌لێکۆلێبوو.

شتتیک به‌ توندی، شتتیک نه‌ببیرا، به‌لام هه‌ست پێکرا، نادیار، وه‌لێ روون و ناسراو له‌ ناخى ناخمه‌وه هانى دام روفاته‌کەى بۆ شوپنیکى تر، له‌ گۆرستانیکى تر دا بگوازمه‌وه.

ئەو رۆژه‌ى له‌گه‌ل برا بچووک‌که‌مه‌دا گۆره‌که‌میان هه‌لدايه‌وه، ببینمان کاسه‌ى سه‌رى بووه‌ته په‌پوله‌یه‌کى گه‌وره‌ى مۆمیا کراوى نه‌خشین، ئەندامه‌کانى له‌شیشى به‌ په‌پوله‌ى ورد وردى رهنگا‌وره‌نگ.

به‌ براهه‌م وت:

- تکایه‌ ده‌ستى لێ نه‌ده‌ى، با ده‌ستى مرۆقى نه‌گاتێ... با ده‌سته‌ نه‌وتاو‌یه‌کانى ئیمه‌ى به‌رنه‌که‌وت...؟

به‌لام نه‌ده‌کرا به‌ بێ ده‌ست لێدانى بتوانین روفاته‌که بگوازینه‌وه.

هه‌ر که‌ ده‌سته‌کانى ئیمه‌ به‌ر روفاته‌که‌ که‌وت، هه‌موو په‌پوله‌کان هه‌لوهرین و بوون به‌ گه‌رد و تۆز و به‌ ئاسماندا په‌رتویلاو بوونه‌وه.

ئێستا که‌ گۆره‌کەى باپیرم شوپنه‌کەى روون و دیاره، به‌لام ئەوه‌ى ناروون و نادیاره ئەوه‌یه ئایا من بۆ ئەوه‌ى باپیرم گۆر بزر نه‌بێ، روفاته‌که‌م گواسته‌وه، یان بۆ ئەوه‌ى یاده‌وه‌رییه‌کانم گۆر بزر نه‌بێ ئەم کاره‌م؟

ئەوه‌تا رۆژ به‌ رۆژ رایه‌له‌ى پێسه‌ندیم به‌و گۆر و روفاته‌وه زیاتر ده‌پچریت، ئێتر باپیره‌م و یاده‌وه‌رییه جوانه‌کانى وه‌ک جارێن کۆمه‌ک به‌ روحم ناکه‌ن.

که‌ستیک به‌خته‌وه‌رى بزر کردوه

کوپه‌ گه‌نجه‌که به‌ بێ هه‌بوونى هه‌یچ به‌ریه‌ست و ئاسته‌نگیک پێى هه‌لده‌که‌وتیت و ده‌که‌وتیت، خوتن به‌ دم و که‌پوویدا دیته‌ خوارى و که‌میتیکیش روومه‌تى ده‌رووشێ.

پیاوتیکى پیر ئەمه‌ ده‌بینیت و به‌ هانا‌یه‌وه ده‌چیت، له‌ سرپینه‌وه و دم و چا و شووشتنیا یارمه‌تى ده‌دا و هاوکارى ده‌کات.

باش که‌میتک پشوو، زۆر به‌ هیمنى به‌ کوپه‌ گه‌نجه‌که ده‌لێت:

- رۆله‌ بۆجى که‌وتى؟ خۆ هه‌یچ به‌ریه‌ست و ئاسته‌نگیک به‌ر پێتى نه‌گرتبوو!؟

- مامه‌ گیان که‌سى هه‌ژار و نه‌دار، به‌تایبه‌تیش ئەگه‌ر عاشق بوو، پێتى له‌ هه‌وا و په‌پوله و لۆکه‌ش هه‌لده‌که‌وت.